

Holtålen kommune
Bakkavegen 1
7380 ÅLEN

Vår dato: 13.09.2018
Vår ref.: 2018/11762

Deres dato: 13.09.2018
Deres ref.:

Skadefellingstillatelse på en ulv i deler av Selbu Tydal Røros Holtålen og Midtre Gauldal kommuner

Holtålen kommune fikk torsdag 13. september kl. 13.00 tillatelse til skadefelling av 1 ulv i deler av Selbu, Tydal, Røros, Holtålen og Midtre Gauldal kommuner. Bakgrunnen for søknaden var funn av ett lam antatt drept/skadet av ulv i området Sørungen i Selbu kommune 11. september 2018. En pågående skadesituasjon med kadaverfunn antatt tatt av ulv, skadepotensialet knyttet til ulv i området, områdets status som utenfor forvaltningsområdet for ulv og at beitedyr skal ha prioritet foran ulv legges til grunn for beslutningen. Fellingstillatelsen varer frem til torsdag 20. september kl. 12.00, eller til det eventuelt er felt ulv. Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Søknad

Selbu kommune v/Marit Kjøsnes Renå har sendt inn skriftlig søknad om skadefellingstillatelse på en ulv i e-post datert torsdag 13. september kl. 06.57. Søknaden ble begrunnet med tap av beitedyr til ulv 11. september 2018. Det er påvist et kadaver tatt av ulv ved Sørungen i Selbu kommune. Kommunen begrunner videre søknaden med at det mangler mye lam og tidligere tilstedeværelse av ulv i området. Kommunen ønsket et fellingsområde som dekker deler av Selbu, Holtålen og Midtre Gauldal kommuner, i området sør for Selbusjøen og Nea i Selbu kommune, og nord for Gaula i Midtre Gauldal og Holtålen kommuner. Holtålen kommune ba samme dag om at tillatelsen ble gjort gjeldende også for noe areal i Tydal og Røros.

Forskrifter og betingelser knyttet til betinget skadefelling av ulv

Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9.

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer
fmlpost@fylkesmannen.no

Besøksadresse:
Steinkjer: Strandveien 38
Trondheim: Prinsensgt 1
www.fylkesmannen.no/trondelag

Telefon:
74 16 80 00
Org.nr.:
974 764 350

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll
Telefon:
+47 73 19 92 25

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

”Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.”

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

“...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak”*

Rovviltnemnda i region 6 har i brev av 1. juni 2018 fattet vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv 2018/2019. I dette vedtaket gir nemnda 3 betingede skadefellingstillatelser på ulv til region 6 for perioden 1. juni 2018 til og med 15. februar 2019. Det står i vedtaket spesifikt om ulv:

«Streifdyr av ulv kan forekomme. Om det blir registrert skader av ulv, og faren for nye skader er stor, bør fylkesmennene ha muligheten til å tillate skadefelling. De svensk-norske retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle ulver skal følges.»

Ved tidspunkt for iverksetting av fellingstillatelse er det ikke felt ulv på skadefelling i region 6, og gjenværende skadefellingskvote er dermed 3 ulver.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta,

jf. også prinsippet om geografisk naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Fylkesmannen viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artens bestandssituasjon. Vi viser til Rovdata som har ansvaret for drift og formidling av data fra det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Vi viser også til vurderinger gjort av Rovviltnemnda i region 6 i vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv, jf. brev datert 1. juni 2018. Rovdata publiserte en foreløpig statusrapport for ulv i Norge 30. april 2018. Rapporten viser til at det i perioden 1. oktober 2017- 31. mars 2018 er dokumentert totalt 115- 116 ulver i Norge, og per 31. mars var det i Sverige påvist 314 individer (foreløpig rapport pr. 13. april 2018). Minst 70- 72 av ulvene har helnorsk tilhold og minst 45 individer hadde tilhold på begge sider av riksgrensen. Etter fratrekk av de ulvene som er kjent avlivet, er det vinteren 2017/2018 påvist 87-88 ulver med helnorsk tilhold eller med tilhold i grenserevir. Det er påvist yngling av ulv i 8 helnorske og 5 grenserevir vinteren 2017/2018. Etter deling mellom Norge og Sverige er foreløpig bestandsstatus for Norge 10,5 ynglinger, og bestandsmålet er således oppnådd.

Døde ulver i løpet av overvåkingsperioden 1. oktober 2017 til og med 31. mars 2018 trekkes fra disse tallene. Etter 1. oktober 2017 er det registrert 34 døde ulver i Norge. Av de døde ulvene i Norge kom 19 fra Osdalen- eller Julussa- revirene. Det er ikke felt ulv i region 6 de siste to sesongene. Siste kjente felling av ulv skjedde i Lierne kommune den 26. oktober 2016 (nødverge). Imidlertid ble det felt en ulv i 2014 og to ulver i 2013 på skadefelling i region 6. Fylkesmannen i Trøndelag anser at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Føre-var-prinsippet kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor av føre-var-prinsippet jf. § 9 kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I løpet av 2018 er det registrert en avgang på 29 ulv i Norge. Ingen av disse er felt i region 6. En eventuell felling av ulv vil være innenfor rammen av kvoten fastsatt av rovviltnemnda den 1. juni 2018, slik at den samlede belastningen ikke vil øke. Med den kunnskapen som finnes om antall, reproduksjon og dødelighet hos ulv, anser forvaltningen å ha god oversikt over den samlede belastningen på ulvebestanden. Vedtaket omhandler iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 ulv utenfor forvaltningsområdet for ulv, hvor det årlig foregår lisensfelling av ulv. I og med at den samlede belastningen er vurdert ved fastsettelse av kvote, jf. nemndas vedtak datert 1. juni d.å., tillegges naturmangfoldloven § 10 mindre vekt i denne saken.

Vedtaket gjelder iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 ulv i deler av Selbu, Holtålen og Midtre Gauldal kommuner, og Fylkesmannen anser ikke §§ 11 og 12

som relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater.

Det ble i 2012 utarbeidet felles retningslinjer mellom daværende Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) og Naturvårdsverket i Sverige, for på best mulig måte kunne ivareta de genetisk verdifulle individene av ulv fra øst/nordlig utbredelse. Disse individene kan være av stor betydning for det genetiske mangfoldet i den sørskandinaviske ulvebestanden. Retningslinjene sier blant annet *«...at genetisk status for skadegjørende individ skal tillegges betydelig vekt ved vurdering om det skal gis tillatelse til felling eller ikke. Imidlertid er dette ikke til hinder for felling hvis de samlede kriteriene for felling ellers er oppfylt og der andre tiltak er vurdert. Det kan ikke forutsettes at ethvert genetisk verdifullt individ i populasjonene kan identifiseres til enhver tid, for eksempel ved akutte skader på sau og tamrein på sommeren, eller i områder uten mulig grad å fastslå genetisk status.»*

Fylkesmannens vurdering

Det er påvist skader av ulv i områdene sør for Sørungen i Selbu kommune. Det er sluppet betydelig antall sau i Selbu og tilgrensende områder til skaden. Området vurderes som et viktig beiteområde. Samtidig har vi passert normal dato for hovedsanking som typisk er mellom 1. og 10. september for beitebrukerne i det aktuelle området. Og beitet i utmark har/er i ferd med å få en betydelig dårligere kvalitet enn hva som er tilfelle på sommeren.

Det var på vedtakstidspunktet meldt om funn av ett relativt fersk skade av ulv i nærheten av Sørungen i Selbu kommune. Det er tidligere i beitesesongen påvist (dokumentert eller antatt) i alt 21 skader av ulv på sau i det omsøkte området mellom i relativ nærhet av skaden denne beitesesongen. Disse skadene er spredt i tid fra 19. juli til 11. september 2018. Fire av dem er påvist tidligere i september, 01., 02., 09. og 11. september. Det totale omfanget av skader av ulv i det aktuelle området anses som betydelig. Fylkesmannen har tidligere i beitesesongen gitt skadefellingstillatelse på en ulv til Holtålen kommune etter skader forvoldt av ulv i kommunene Rørø, Holtålen, Midtre Gauldal og Selbu. De første skadene ble dokumentert i Rørø den 21. juni, mens den siste skaden som er lagt til grunn i behandlingen av denne søknaden skjedde ved Sørungen 11. september. Skadene er spredt i både tid og rom, noe som tyder på at ulven har oppholdt seg i området over tid. Skadesituasjonen ble med bakgrunn i dette, samt funn av fersk skade, vurdert som pågående.

Erfaringer fra andre områder der ulv kommer inn er at det kan oppstå mye skade på bufe på kort tid. Samtidig er det definitivt tid for å ta sauene heim fra utmarksbeite nå, noe som tilsier at potensialet for fremtidige skader vil være betydelig redusert i forhold til hva som var tilfellet tidligere i beitesesongen. Men området er også en del

av Riast/Hylling reinbeitedistrikt, med potensiale for skader også etter at sau er sanket.

Hele region 6 ligger i sin helhet utenfor vedtatt forvaltningsområde for ulv.

Fylkesmannen har ikke kunnskap om at det er påvist genetisk viktige individer av ulv i dette området eller tilgrensende områder på nåværende tidspunkt.

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt føringer fra KLD at i de områder som er definert som forvaltningsområder for fredet rovvilt skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Det nasjonale bestandsmålet for ulv er nådd i region 4 og 5. I region 6 er det ikke mål om ynglende bestand av ulv, og det er et hovedgrep i forvaltningen av ulv, at den ikke skal etablere seg i områder med tamrein. Samlet medfører dette at terskelen for å innvilge søknader om skadefellingstillatelse er lav.

Fylkesmannens konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Den siste skaden er fra 11. september i Selbu kommune. Tap til ulv er også tidligere dokumentert i området. Etter en samlet vurdering finner Fylkesmannen det som riktig å iverksette skadefellingstillatelse på en ulv i deler av Trøndelag.

Fylkesmannens vedtak (skadefellingstillatelse på ulv):

Med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 har Fylkesmannen i Trøndelag fattet følgende vedtak:

Holtålen kommune gis skadefellingstillatelse på en ulv i deler av Selbu, Tydal, Røros, Holtålen og Midtre Gauldal kommuner.

Følgende forutsetninger er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra torsdag 13. september til torsdag 20. september kl. 12.00, eller frem til ulv er felt. Behovet for en eventuell forlengelse vil bli vurdert av Fylkesmannen i samråd med kommunen ved tillatelsens utløp.
2. Skadefellingstillatelsen gjelder innenfor de deler av Tydal og Selbu som er sørvest for Rv705 og Selbusjøen, de deler av Midtre Gauldal og Holtålen som er nord for Rv 30 samt de deler av Røros som er nord for linjen, RV705 i øst, Aursunden i sør, og RV30 i vest. Fellingsforsøket skal rettes mot områdene hvor skader sist er dokumentert.
3. Dersom fellingslaget finner ekskrement eller hår som antas å stamme fra ulv, skal disse umiddelbart leveres til Tord Bretten i SNO for videre innsending til Rovdata.

4. Skadefellingstillatelsen gis til Holtålen kommune, som har ansvar for å utpeke en fellingsleder. Alle som deltar i fellingslaget skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen i Trøndelag så raskt som mulig.
5. Deltakere i kommunale/interkommunale fellingslag kan få kompensasjon for gjennomføring av skadefellingsforsøket, jf. rovvilt forskriften § 9 a. Kommunen/fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister, kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Deltakerne må ha løst lisens for å være berettiget kompensasjon. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om godtgjøring sendes inn til Fylkesmannen umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest innen 15. oktober 2018.
6. Budsjettramme for fellingsforsøket settes til inntil kr 72 000,-. Eventuelle påløpte kostnader kommer i tillegg, oppad begrenset til kr 30 000,- pr. fellingsforsøk (jf. rovviltforskriften § 9 tredje ledd). Dekking av feriepenger og arbeidsgiveravgift kommer også i tillegg, jf. opplysninger i brev om betinget skadefelling på bjørn og gaupe fra Miljødirektoratet 1. juni d.å.
7. Fellingsleder bes om å utarbeide en fellingslogg som sendes Fylkesmannen etter fellingstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført. Dette bør oversendes Fylkesmannen så fort fellingsforsøket er avsluttet.
8. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
9. Ved felling av ulv skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, og de som deltar i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøven for storviltjakt.
10. Felling eller forsøk på felling av ulv skal omgående meldes til Fylkesmannen i Trøndelag (rovvilttelefon 930 60 221). Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises derfor Fylkesmannen krever det.
11. Den/de som sårer ulv under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet ulven. Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på

felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet.

12. Ulv som blir felt på denne tillatelsen er Viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt ulv uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politietterforskning, er fellingslagets leder ansvarlig for at felt ulv ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>).

13. Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Fylkesmannen og politiet skal da underrettes snarest.

14. Fylkesmannen i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM
Tydal kommune		7590	TYDAL
Røros kommune	Bergmannsgt. 23	7374	RØROS
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Midtre Gauldal kommune	Rørosveien 11	7290	STØREN